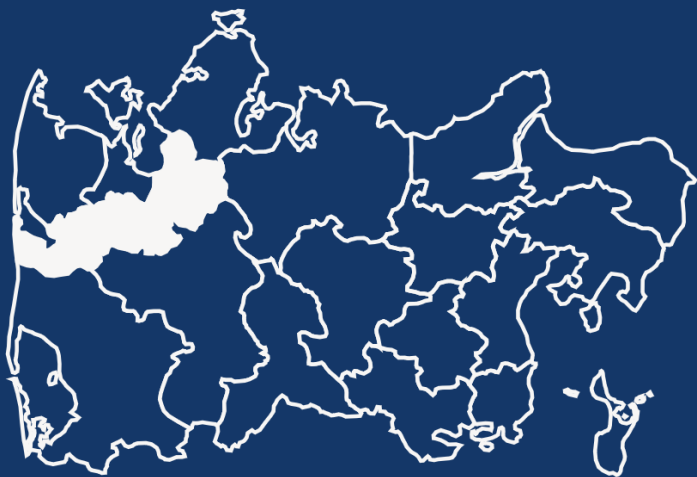

Erhvervsudvikling i Holstebro Kommune

Tendenser, specialisering og vækst

Marts 2025

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Beskæftigelse og specialisering	7
3. Virksomhedsbestand	12
4. Iværksætteri	18
5. Vækstvirksomheder og eksport	28
6. Udvalgte initiativer	32

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

1

Forord og sammenfatning

Forord

Velkommen til den sjette udgave af Kommunerapporten om erhvervsudviklingen i Midtjylland. Rapporten giver et opdateret indblik i erhvervslivet i de 19 midtjyske kommuner og belyser de muligheder og udfordringer, der præger udviklingen.

Erhvervshus Midtjylland hjælper erhvervslivet med at skabe vækst og udvikling. For at kunne gøre dette bedst muligt er det vigtigt, at vi har en opdateret viden om de områder, som har betydning for virksomhedernes udvikling. Kommunerapporterne spiller en vigtig rolle i dette arbejde, da den giver os relevant data, som kan danne grundlag for fremtidige indsatser, der kan understøtte erhvervslivet både lokalt og regionalt.

Som tidligere vil årets kommunerapport indeholde kommenteret erhvervsstatistik. I år adskiller rapporten sig dog ved at indeholde nye indikatorer på iværksætteri - et højaktuelt emne. Der er fokus på de brancher med flest iværksættere, iværksætternes uddannelsesniveau samt andelen af kvindelige iværksættere, hvilket kan være med til at danne grundlag for endnu mere målrettede og tilpassede erhvervsfremmetiltag, som bedre imødekommer de konkrete behov.

Vi sætter stor pris på kommunernes bidrag til rapporten. Deres input er afgørende for at skabe et solidt fundament for videndeling og inspiration på tværs af kommuner. Dette samarbejde kan danne grobund for nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber, der styrker det lokale erhvervsliv og udnytter regionens mange potentialer.

Et tæt samarbejde mellem kommunerne, den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Midtjylland er afgørende for en effektiv erhvervsfremmeindsats. Kommunerapporten skal fungere som et redskab til at fremme denne indsats og skabe et fælles overblik over regionale og tværkommunale

potentialer samt de mest presserende udfordringer.

I rapporten sammenlignes kommunernes udvikling med Region Midtjylland, resten af landet og en række sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Horsens Kommune, Herning Kommune, Randers Kommune, Silkeborg Kommune og Viborg Kommune.

Vi håber, at rapporten vil inspirere og bidrage til en fortsat stærk erhvervsudvikling i hele Midtjylland.

God læselyst!

Ib Lauritsen

Bestyrelsesformand, Erhvervshus Midtjylland

Helle Berthold Rosenberg

Direktør, Erhvervshus Midtjylland

Sammenfatning – erhvervspræstationer

Tabellen til højre sammenfatter Holstebro Kommunes erhvervspræstationer i 2023 på en række nøgleområder. I tabellen er Holstebro Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Holstebro Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at Holstebro Kommune i perioden 2018-23 har oplevet et fald i den private beskæftigelse, mens der samlet i regionen har været en vækst på 8,5 pct.

Det trækker bl.a. ned, at jobudviklingen blandt store virksomheder, der betyder meget for den samlede beskæftigelse, har været beskeden. Herudover er iværksætterraten beskeden i Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune har til gengæld oplevet en stigning i andelen af vækstvirksomheder, der i 2023 var over det regionale gennemsnit.

Andelen af virksomheder med eksport ligger tæt på niveau for den samlede region, mens den samlede eksportværdi toppede i 2022 og således faldt i 2023.

	Holstebro Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre provinsbykommuner
 Jobvækst i den private sektor 2018-23	-1,2 pct.	8,5 pct.	
 Iværksætterrata	3,0	3,8	
 Treårig overlevelsesrate for nye virksomheder	59,6 pct.	57,3 pct.	
 Andel vækstvirksomheder	13,4 pct.	12,4 pct.	
 Andel eksportvirksomheder	20,1 pct.	20,4 pct.	
 Jobvækst i store virksomheder 2018-23	2,0 pct.	14,3 pct.	

Signaturforklaring:

Svageste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Midterste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Bedste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Holstebro Kommunes profil som erhvervskommune.

De største brancher i kommunen målt på antal jobs er detailhandel, bygge & anlæg samt engroshandel. De tre brancher stod til sammen for næsten 5.800 årsværk i 2023.

De mest specialiserede erhverv er dog andre brancher, idet både metalindustri og fødevarerindustri i 2023 udgjorde mere end tre gange så meget af den private beskæftigelse som i en gennemsnitskommune. Der ses også en stærk specialisering inden for primære erhverv.

Herudover viser analysen af virksomhedsstrukturen, at store virksomheder med over 50 ansatte fylder mindre beskæftigelsesmæssigt end en midtjysk gennemsnitskommune. Det modsatte er tilfældet for mikrovirksomheder.

Analysen giver også en profil af kommunens iværksættere. Den viser bl.a., at andelen af kvindelige iværksættere er højere i Holstebro Kommune end i resten af regionen. Herudover fremgår det, at det specielt er blandt personer med en videregående uddannelse, at kommunen har en (relativ) høj andel kvindelige iværksættere.

De tre største brancher

1. Detailhandel:	2.157 årsværk
2. Bygge og anlæg:	1.861 årsværk
3. Engroshandel:	1.769 årsværk

Andel kvindelige iværksættere

Holstebro Kommune:	28,5 pct.
Region Midtjylland:	25,3 pct.

Top 3 specialiserede brancher

1. Fødevarerindustri:	3,4
2. Metalindustri:	3,4
3. Primære erhverv:	2,0

Andel beskæftigede i store og små virksomheder

Holstebro Kommune	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	34 pct.
Store virksomheder (50+):	35 pct.
Region Midtjylland	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	30 pct.
Store virksomheder (50+):	39 pct.

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit giver et overblik over den private jobskabelse i Holstebro Kommune og kortlægger kommunens erhvervs-profil.

På næste side vises udviklingen i den private beskæftigelse de senere år samt den kvartalsvise udvikling i 2024 for private lønmodtagere.

De efterfølgende sider går i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først vises, hvordan de private jobs er fordelt på brancher, og hvad jobudviklingen har været på brancheniveau. Derefter viser afsnittet, hvordan beskæftigelsen er fordelt på større og mindre virksomheder.

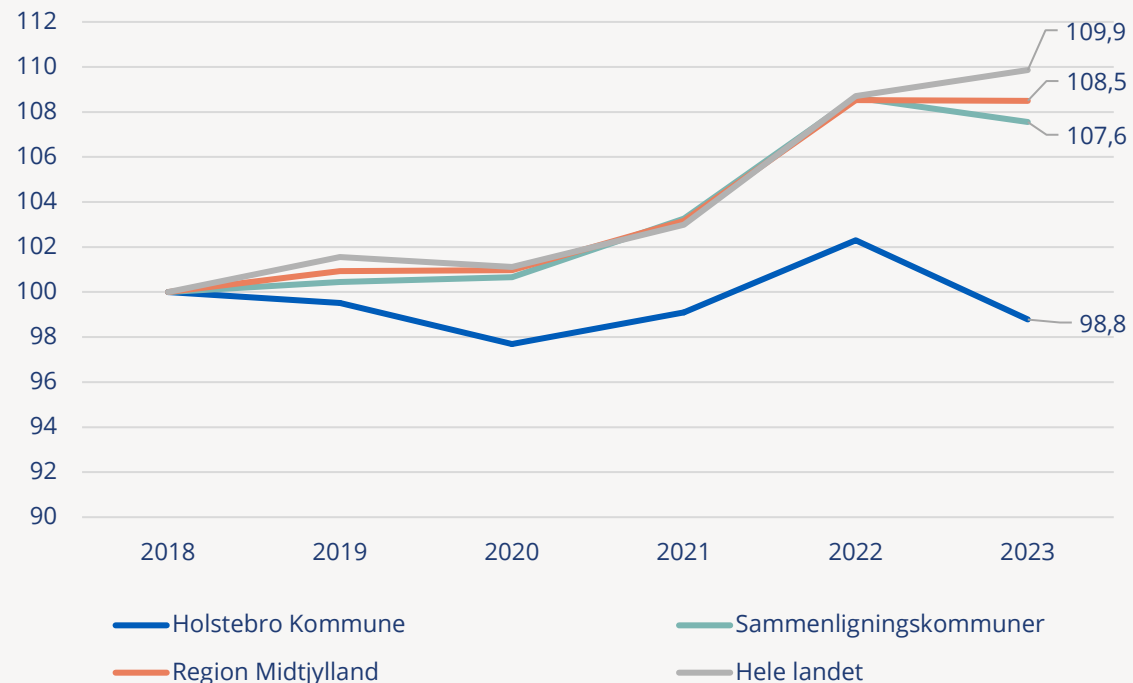
Svagere beskæftigelsesudvikling end i resten af regionen

Udviklingen i den private beskæftigelse er en sammenfattende indikator for erhvervspræstationerne på lokalt niveau, der afspejler den samlede effekt af en række underliggende indikatorer som iværksætteri, vækstvirksomheder, tiltrækning af virksomheder, konkurser, mv. Figur 2.1 sammenholder udviklingen i antallet af private fuldtidsbeskæftigede i Holstebro Kommune med udviklingen i sammenligningskommunerne, hele Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at Holstebro Kommune i perioden 2018-23 har oplevet et mindre fald i den private beskæftigelse, mens den er vokset i regionen som helhed og i sammenligningskommunerne. Især perioden 2022-23 var præget af et fald i beskæftigelsen.

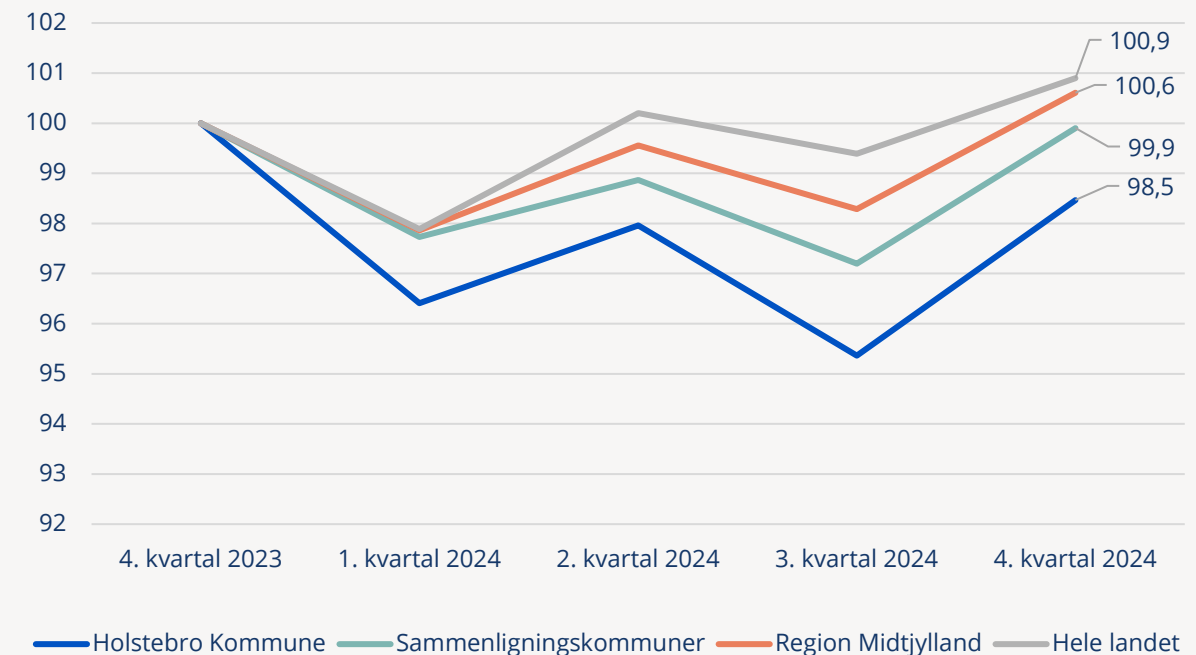
Figur 2.2 fokuserer på den kvartalsvise udvikling i beskæftigelsen det seneste år – belyst gennem antallet af privatansatte lønmodtagere. Figuren viser, at Holstebro det seneste år også har haft en lidt svagere jobudvikling end i sammenligningskommunerne og regionen samlet.

Figur 2.1. Indeks for udvikling i privat fuldtidsbeskæftigelse (2018=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Figur 2.2. Indeks for udvikling i privatansatte lønmodtagere, 2024 (4. kv. 2023=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af jobindsats.dk. Beskæftigelsen i den private sektor er opgjort ved den samlede fuldtidsbeskæftigelse fratrasket branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

Handel, industri og bygge & anlæg står for mange jobs i Holstebro Kommune

Tabel 2.1 giver et overblik over den private beskæftigelse og udviklingen heri i Holstebro Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervsmæssige specialisering i Holstebro Kommune i 2023. Det fremgår, at detailhandel er det største erhverv, men også at Holstebro er en industrikommune med mange private jobs i produktionsvirksomheder. Bygge & anlæg er dog den branche, der har skabt flest jobs i perioden, idet branchen har haft en fremgang på næsten 200 fuldtidsstillinger. Herefter følger elektronik-, maskin- og transport-middelindustri, som er det erhverv, der har haft den største procentuelle fremgang i beskæftigelsen. Omvendt er primære erhverv og metalindustri gået tilbage.

Tabel 2.1. Antal private jobs, jobvækst 2018-23 samt erhvervsmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2018-23 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2018-23 (pct.)	Specialisering, 2023
	2018	2023			
Detailhandel	2.147	2.157	0%	3%	1,3
Bygge & anlæg	1.689	1.861	10%	14%	1,2
Engroshandel	1.714	1.769	3%	5%	1,3
Fødevareindustri	1.403	1.483	6%	7%	3,4
Metalindustri	1.219	1.095	-10%	-2%	3,4
Primære erhverv	1.297	1.047	-19%	-3%	2,0
Tekstil-, træ- og møbelindustri	798	835	5%	6%	1,7
Transport	769	717	-7%	10%	0,7
Kemisk industri, medicinalindustri og plast-, glas- og betonindustri	559	569	2%	16%	0,9
Hoteller og restauranter	432	475	10%	12%	0,7
Operationel service	586	465	-21%	7%	0,5
Sundhedsvæsen	402	462	15%	24%	1,1
Rådgivning og forskning	518	419	-19%	22%	0,4
Undervisning	351	393	12%	7%	1,1
Velfærdsinstitutioner	396	356	-10%	12%	0,9
Ejendomshandel	326	317	-3%	3%	0,8
Andre serviceydelser	318	315	-1%	7%	0,7
Kultur og fritid	277	307	11%	16%	1,1
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	214	302	41%	10%	0,4
Finansiering og forsikring	339	285	-16%	8%	0,4
Tele, it og information	235	215	-19%	24%	0,3
Erhvervsservice	176	162	-8%	8%	0,6
Råstof og energi, mv.	101	103	1%	24%	0,5
Forlag, tv og radio	72	58	-19%	13%	0,2
Alle brancher	16.369	16.169	-1%	10%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ. Værdierne for tele, it og information samt forlag, tv og radio er estimeret.

Stærk specialisering inden for industri og landbrug

Figuren til højre giver en grafisk illustration af Holstebro Kommunes erhvervsmæssige specialisering og udvikling. Den fokuserer på de brancher, der fylder mest beskæftigelsesmæssigt i kommunen, jf. tabel 2.1 på forrige side.

Det fremgår, at Holstebro har en meget stærk specialisering inden for industrierhverv og primære erhverv. Landbrugets betydning har dog aftaget, som det fremgår af erhvervets placering i bunden af figuren.

Fødevarerindustri og metalindustri fylder mere end tre gange så meget som i gennemsnitskommune.

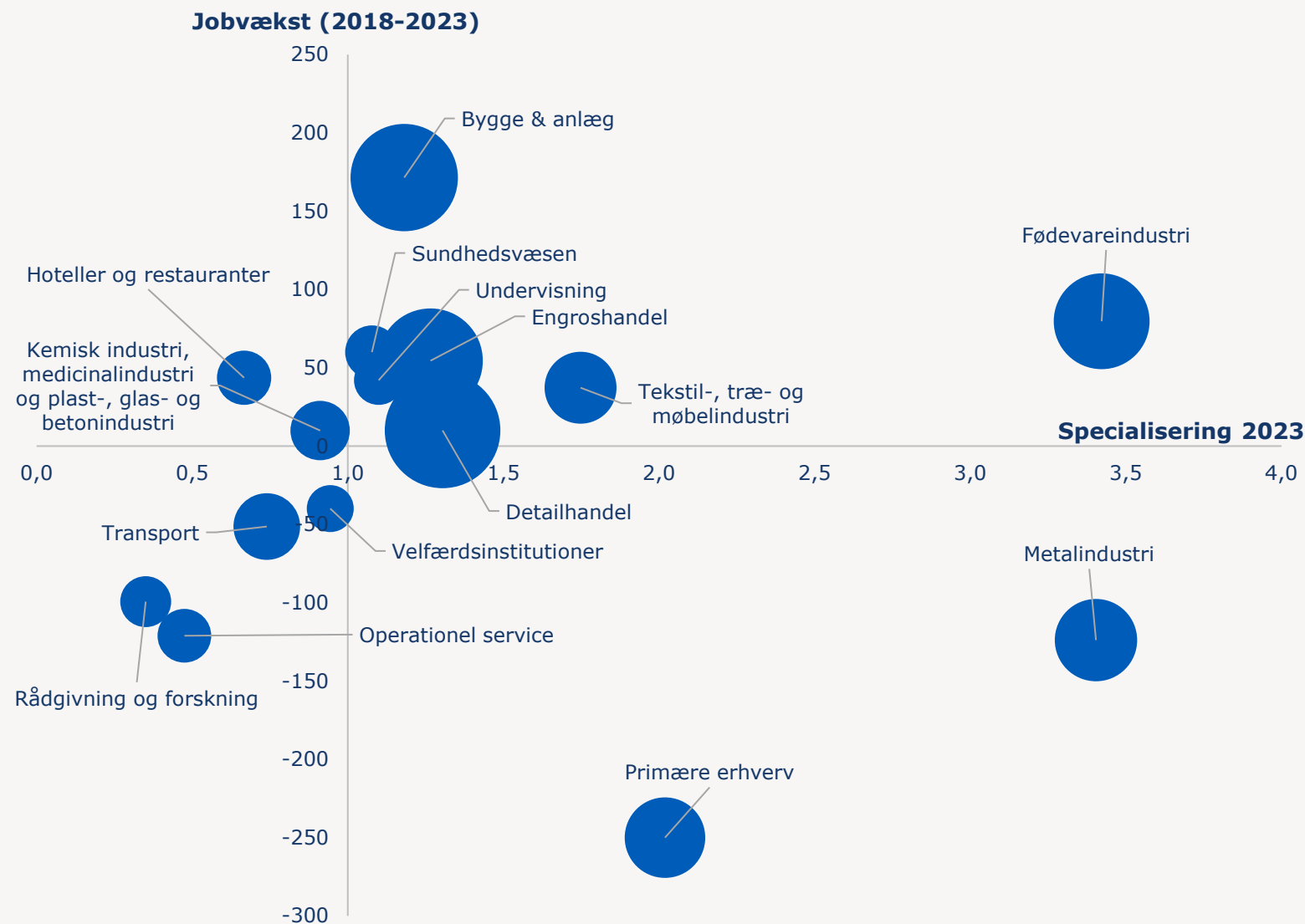

Figuren viser den erhvervsmæssige specialisering og udvikling.

Branchernes betydning i kommunen er belyst gennem tre indikatorer:

- Cirklernes diameter illustrerer størrelsen af hver branche målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2023.
- Placeringen langs figurens x-akse viser branchens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af den private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2018-23. Dvs. om branchen har haft vækst eller tilbagegang.

Figur 2.3. Holstebro Kommunes erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst, opdelt på brancher

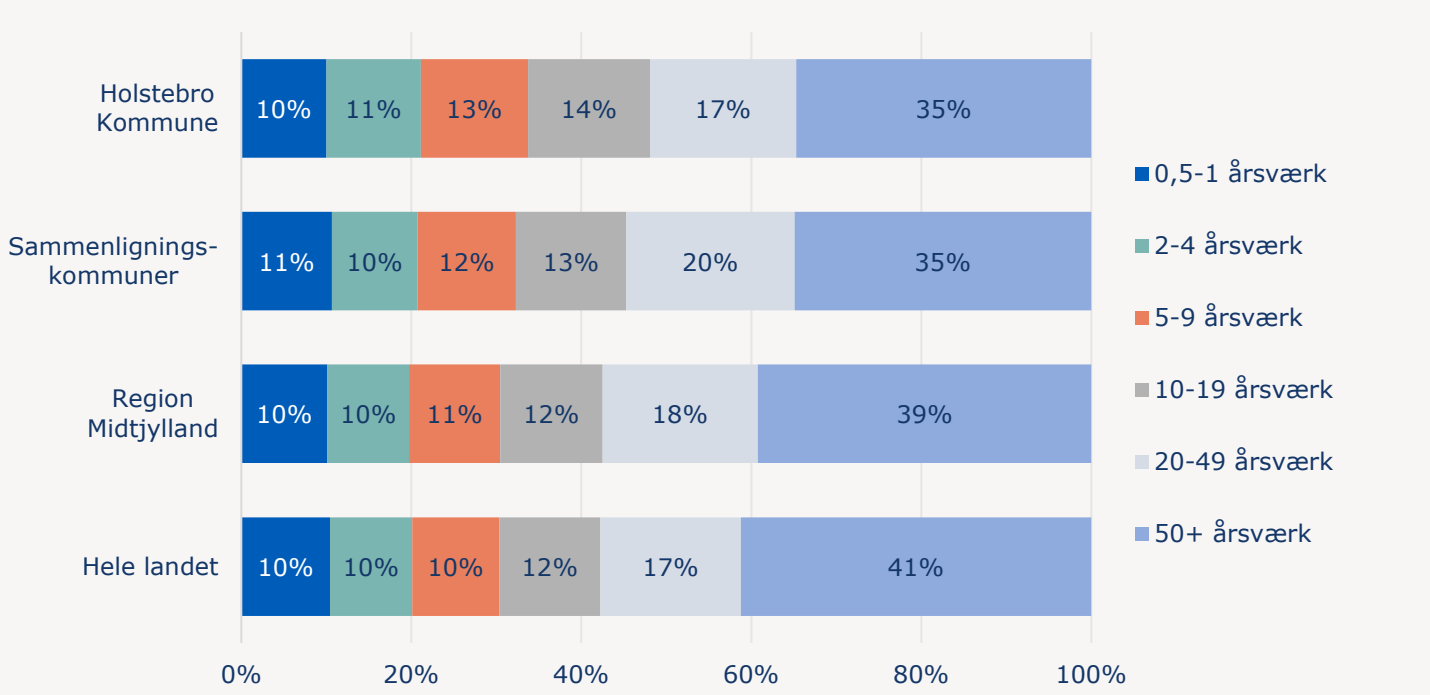
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: Figuren omfatter de 15 største brancher i kommunen.

Mindre virksomheder udgør en lidt højere andel af de private jobs

Figuren og tabellen neden for giver et billede af virksomhedsstrukturen i Holstebro Kommune. Figur 2.4 viser, hvor meget henholdsvis mindre og større virksomheder udgjorde af den private beskæftigelse i 2023, mens tabel 2.2 viser, om de forskellige størrelseskategorier har haft vækst eller tilbagegang i perioden 2018-23.

Ca. 50 pct. af de private jobs i Holstebro Kommune findes i virksomheder med under 20 ansatte. Denne andel er en smule højere end i resten af regionen og hele landet. Det fremgår endvidere af tabellen, at jobvæksten har været svagere end i resten af regionen inden for alle størrelsesgrupper, idet det dog især springer i øjnene, at regionen som helhed har oplevet en betydelig vækst hos de større virksomheder (over 50 ansatte), mens denne gruppe kun har haft en mindre fremgang i Holstebro Kommune.

Figur 2.4. Fordeling af private fuldtidsbeskæftigelse efter størrelsen af den virksomhed, de arbejder i, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Tabel 2.2. Jobudvikling 2018-23 for private virksomheder opdelt på størrelsesgrupper

Størrelse	Holstebro Kommune	Region Midtjylland
0,5-1 årsværk	-2,3%	2,8%
2-4 årsværk	-10,2%	-5,8%
5-9 årsværk	-7,0%	2,4%
10-19 årsværk	1,6%	6,4%
20-49 årsværk	1,8%	14,1%
50+ årsværk	2,0%	14,3%
Alle virksomheder	-1,2%	8,5%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder. Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes samlede fuldtidsbeskæftigelse i henholdsvis 2018 og 2023.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

3

Virksomhedsbestand

Dette afsnit kigger nærmere på Holstebro Kommunes virksomheder.

Først gennemgår afsnittet, hvordan virksomhederne er fordelt på brancher, og om antallet af virksomheder er stigende eller faldende i de enkelte brancher.

Dernæst vises udviklingen i omfanget af tilflyttende og fraflyttende virksomheder, og hvordan tilflyttere og fraflyttere er fordelt på sektorer og størrelsesgrupper.

Til sidst viser afsnittet data for omfanget af konkurser i kommunen.

Flest virksomheder inden for primære erhverv

Der eksisterede ved udgangen af 2023 i alt 2.706 reelle virksomheder (arbejdssteder med mindst ét halvt årsværk) i Holstebro Kommune. Det er et fald på 3 pct. siden 2018.

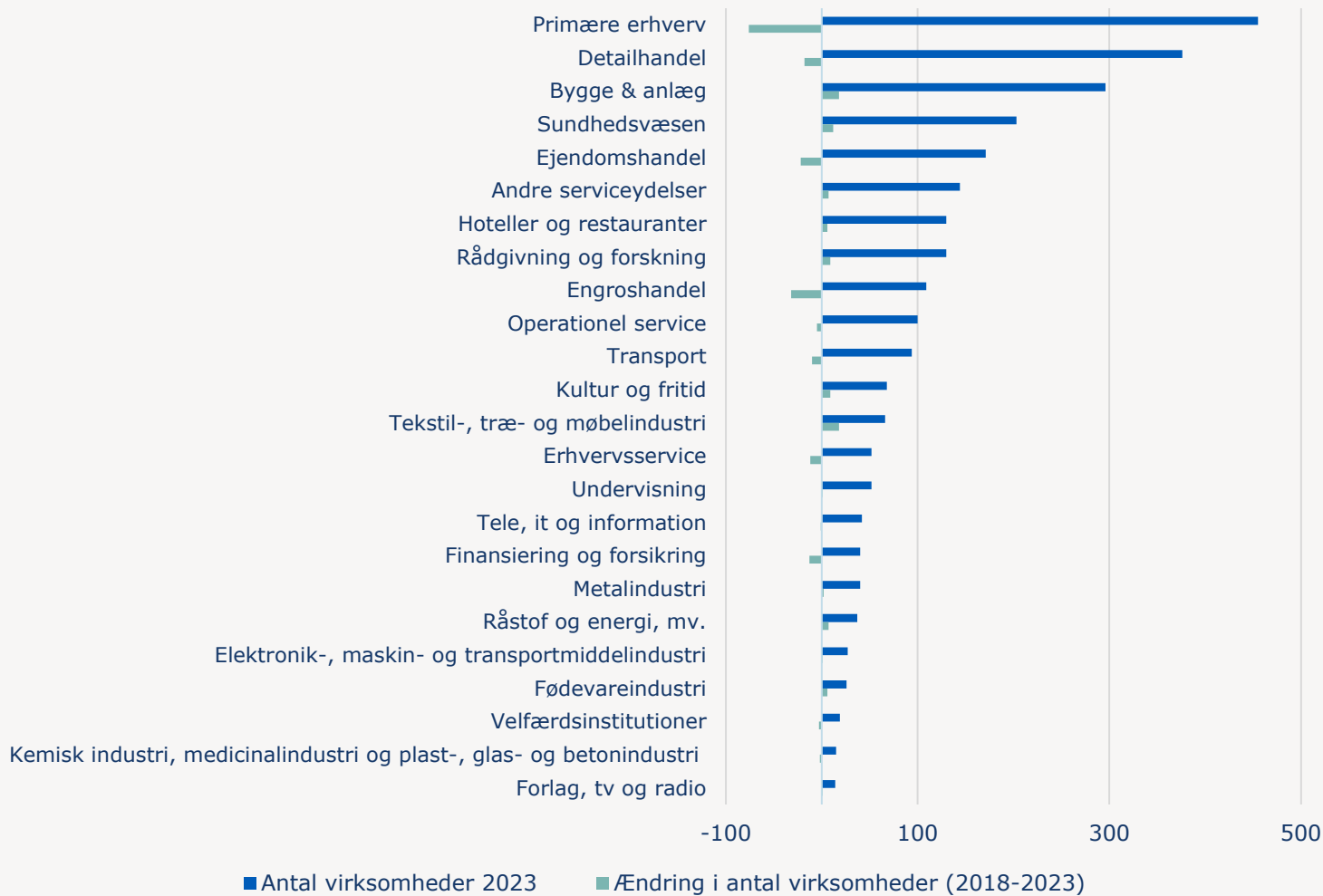
Figuren viser, at primære erhverv og detailhandel står for klart flest virksomheder i kommunen, idet der dog er sket et betydeligt fald inden for specielt primære erhverv.

Også når det gælder virksomhedsbestanden, ses den største stigning inden for bygge & anlæg, mens også tekstil-, træ- og møbelindustri har oplevet en fremgang.

Endelig er antallet af virksomheder inden for engroshandel faldet betydeligt.

Figur 3.1. Antal private virksomheder 2023 samt vækst i antal virksomheder 2018-23, opdelt på brancher

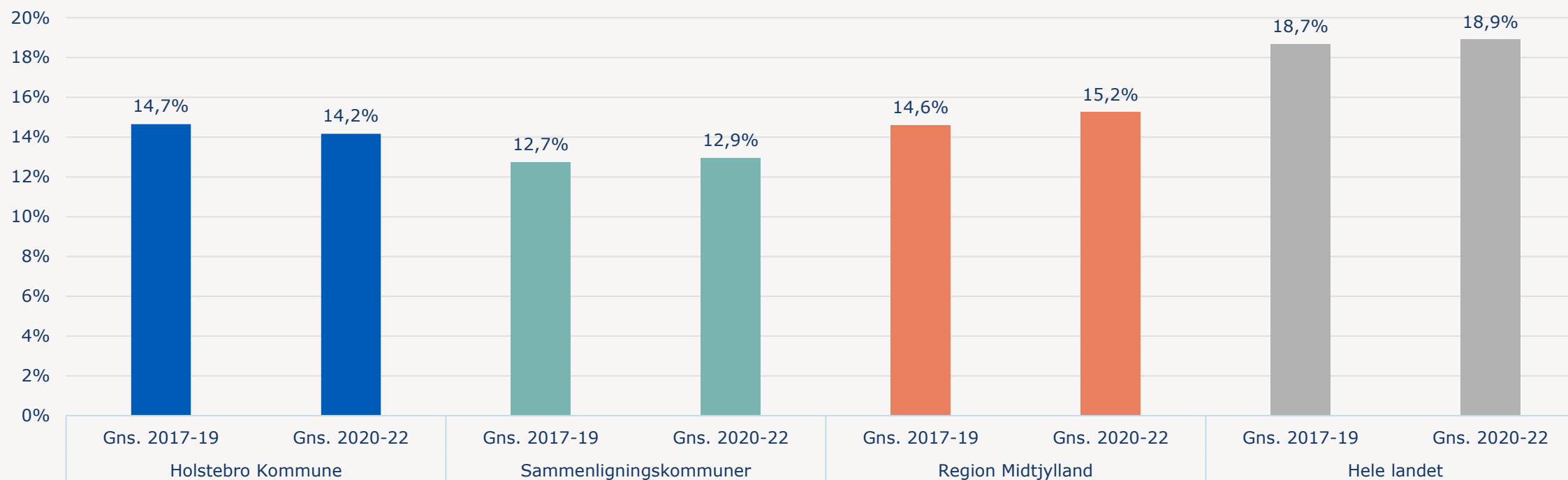
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder er opgjort på arbejdsstedsniveau. Tabellen medtager kun virksomheder, der lever op til Danmarks Statistiks minimumskrav for at være en reel virksomhed (aktivitet, der svarer til et halvt årsværk i den pågældende branche).

En ud syv er beskæftiget i virksomheder under udenlandsk ejerskab

En indikator for erhvervslivets internationalisering er omfanget af virksomheder, der har udenlandske ejere. Derudover kan udenlandsk ejerskab have betydning for beskæftigelse, investeringer og den lokale erhvervsstruktur. Figur 3.2 viser, hvor stor en andel af de privat beskæftigede, der er ansat i virksomheder under udenlandsk ejerskab.

Som det fremgår, er denne andel højere i Holstebro Kommune end i sammenligningskommunerne, men lidt lavere end i landet som helhed. Endvidere har Holstebro Kommune oplevet et mindre fald i antallet af jobs i virksomheder under udenlandsk ejerskab.

Figur 3.2. Udenlandsk ejede virksomheders andel af den private beskæftigelse, 2017-19 & 2020-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Opgjort på arbejdssteder og beskæftigede personer. Arbejdsstedernes nationalitet er baseret på virksomhedernes ejerskabsforhold. Virksomheder defineres som udenlandsk ejet, hvis en udenlandsk ejer direkte eller indirekte besidder mere end 50 pct. af egenkapital eller aktionernes stemmerettigheder

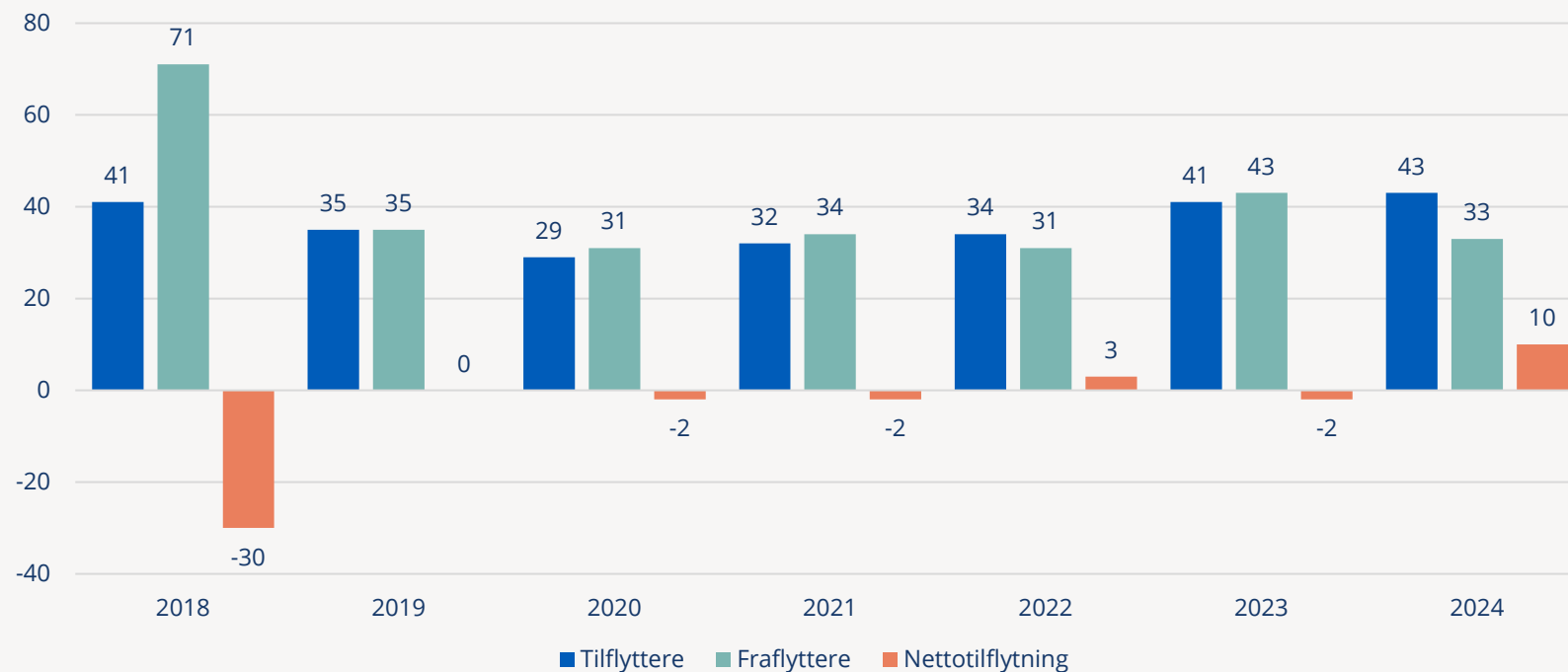
Flere fraflyttere end tilflyttere, men kun små forskelle de seneste tre år

Et andet pejlemærke for erhvervsvilkårene i en kommune er forholdet mellem til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 3.3 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen (tilflytninger fratrasket fraflytninger) til Holstebro Kommune i perioden 2018-24.

Figuren viser, at der siden 2018 er flyttet 255 virksomheder til kommunen, mens der er fraflyttet 278 virksomheder. Det giver en nettofraflytning på 23 virksomheder.

Det fremgår dog også, at udviklingen ser ud til at være vendt fra stor nettofraflytning i 2018 til nettotilflytning af virksomheder i 2024.

Figur 3.3. Til- og fraflytning af virksomheder i Holstebro Kommune, 2018-24

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med beskæftigelse på flyttetidspunktet.

Opgørelse af til- og fraflyttede virksomheder

Analysen af til- og fraflyttede virksomheder er baseret på et særudtræk fra CVR-registeret.

Analysen er afgrænset til arbejdssteder, der på flytningstidspunktet har beskæftigede lønmodtagere. Større virksomheder, der flytter en afdeling til kommunen indgår dermed også i opgørelsen.

Opgørelserne om beskæftigelse er baseret på virksomhedens indberetninger til Skattestyrelsens eIndkomstregister.

Virksomhedsejere i fx enkeltmandsvirksomheder, der ikke udbetaler løn til sig selv, indgår dermed ikke i opgørelsen.

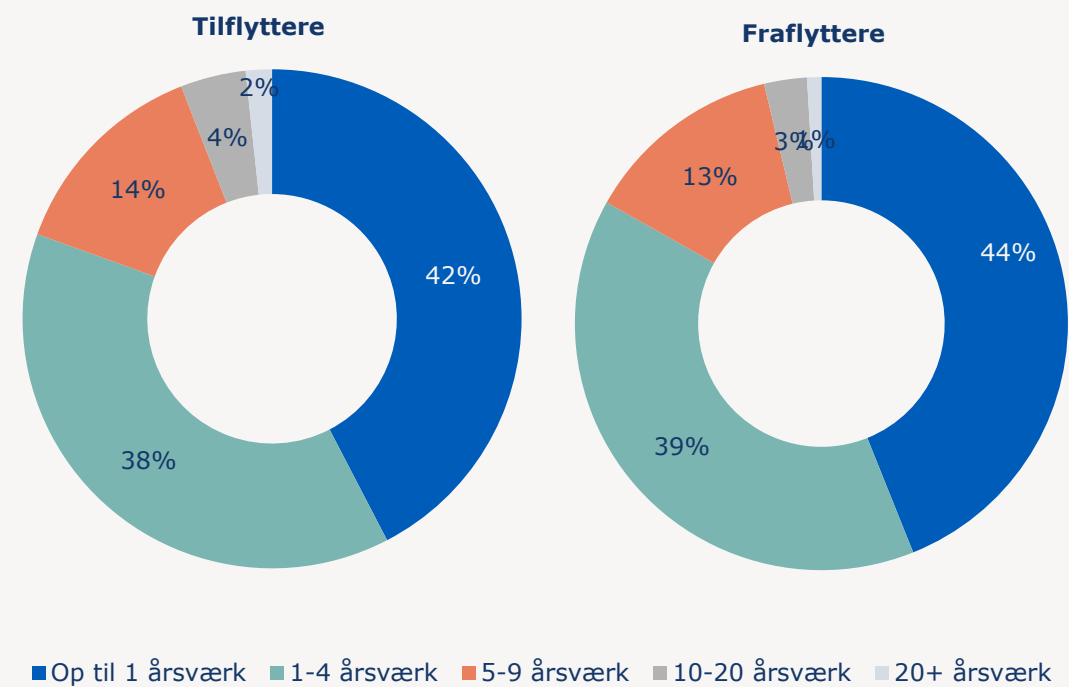
Opgørelsen adskiller sig fra de månedlige til- og fraflyttelister på kommunalt niveau ved kun at fokusere på arbejdssteder med beskæftiget lønmodtagere.

Nettotilflytning af bygge- og anlægsvirksomheder

Figur 3.4 viser forskelle mellem til- og fraflyttede virksomheder i Holstebro Kommune, når det gælder virksomhedernes størrelse. Det fremgår, at der i perioden 2022-24 stort set ikke var forskelle i de to gruppers fordeling. Langt de fleste både til- og fraflyttere er små virksomheder.

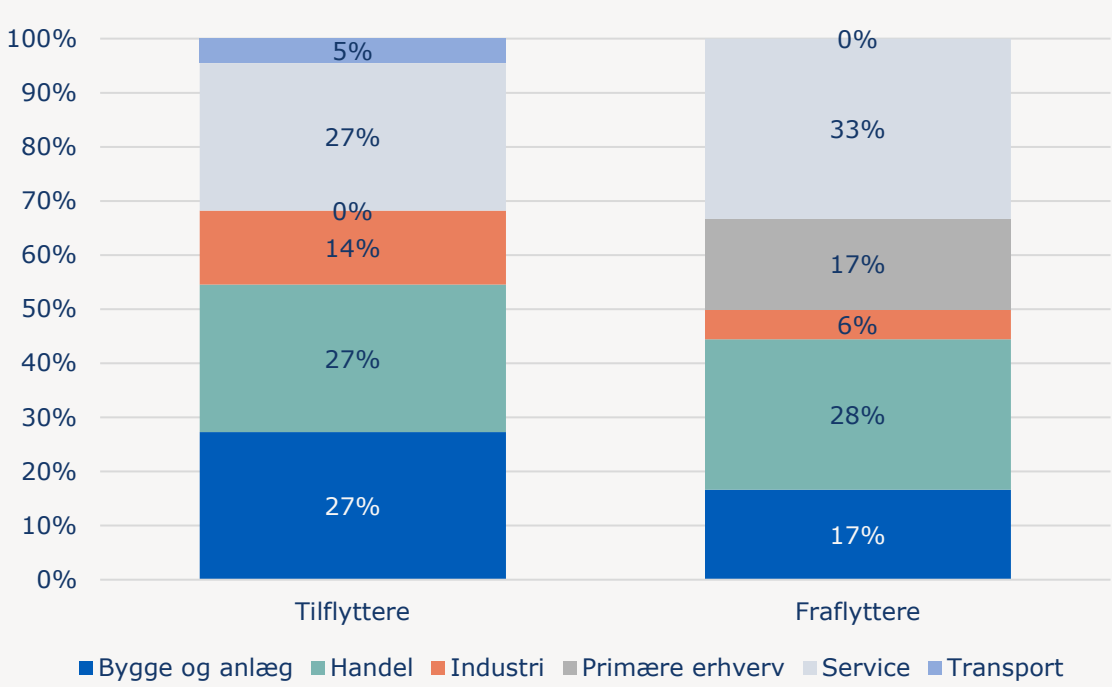
Figuren til højre giver et billede af, hvordan til- og fraflytterne fordeler sig på hovedsektorer, idet figuren fokuserer på virksomheder med mindst fem fuldtidsansatte for at sætte fokus på virksomheder, hvis til- og fraflytning har stor betydning for udviklingen i den lokale beskæftigelse. Figuren viser, at der er flere bygge- og anlægsvirksomheder blandt tilflytterne end fraflytterne, mens det omvendt gør sig gældende for primære erhverv.

Figur 3.4. Til- og fraflyttede virksomheder fordelt på størrelsesgrupper, 2022-24

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med beskæftigelse på flyttetidspunktet.

Figur 3.5. Til- og fraflyttede virksomheder fordelt på sektorer, 2022-24

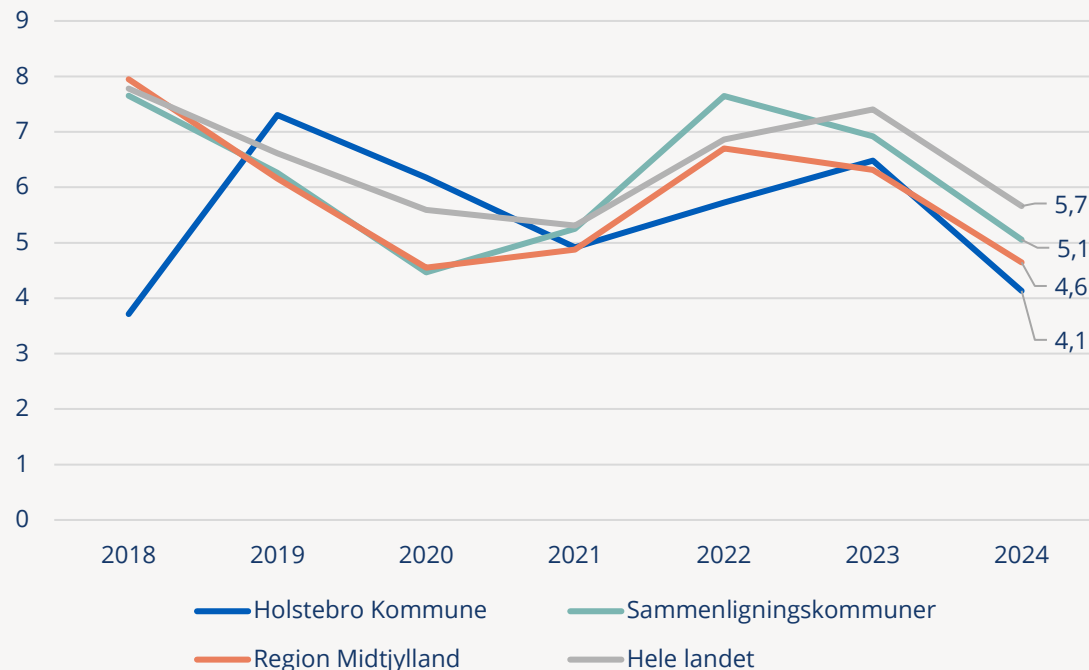
Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med mindst 5+ fuldtidsbeskæftigede på flyttetidspunktet.

Færre konkurser end i sammenligningskommuner og resten af landet

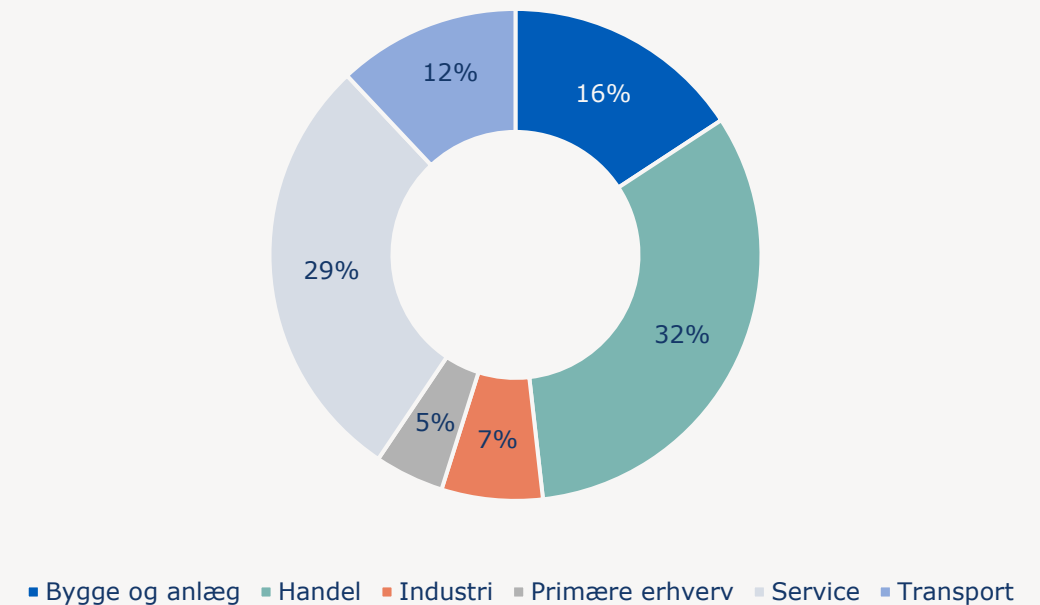
En indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 3.6 viser udviklingen i omfanget af konkurser – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. Det fremgår, at omfanget af konkurser stor set svarer til det midtjyske gennemsnit gennem hele perioden. I de seneste tre år har andelen af konkursramte virksomheder i Holstebro Kommune endvidere ligget lidt under niveauet i sammenligningskommunerne.

Endelig viser figur 3.7, hvordan konkurserne i kommunen i perioden 2022-24 fordeler sig på hovedsektorer. Handel og service står til sammen for 60 pct. af konkurserne i perioden. Omvendt ligger primære erhverv og industri lavt til trods for disse erhvervs betydelige vægt i kommunens erhvervsstruktur.

Figur 3.6. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2018-24

Figur 3.7. Konkurs i Holstebro Kommune fordelt på sektorer, 2022-24

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4

Iværksætteri

Dette afsnit sætter fokus på iværksætteri i Holstebro Kommune.

Den første del af afsnittet viser iværksætterraten, og hvordan den har udviklet sig siden 2018. Derefter vises hvor stor en andel af de nye virksomheder, der overlever, og hvordan de udvikler sig målt på årsværk.

Den sidste del af afsnittet går i dybden med iværksætternes fordeling på brancher, køn og alder.

Beskeden iværksætterrate

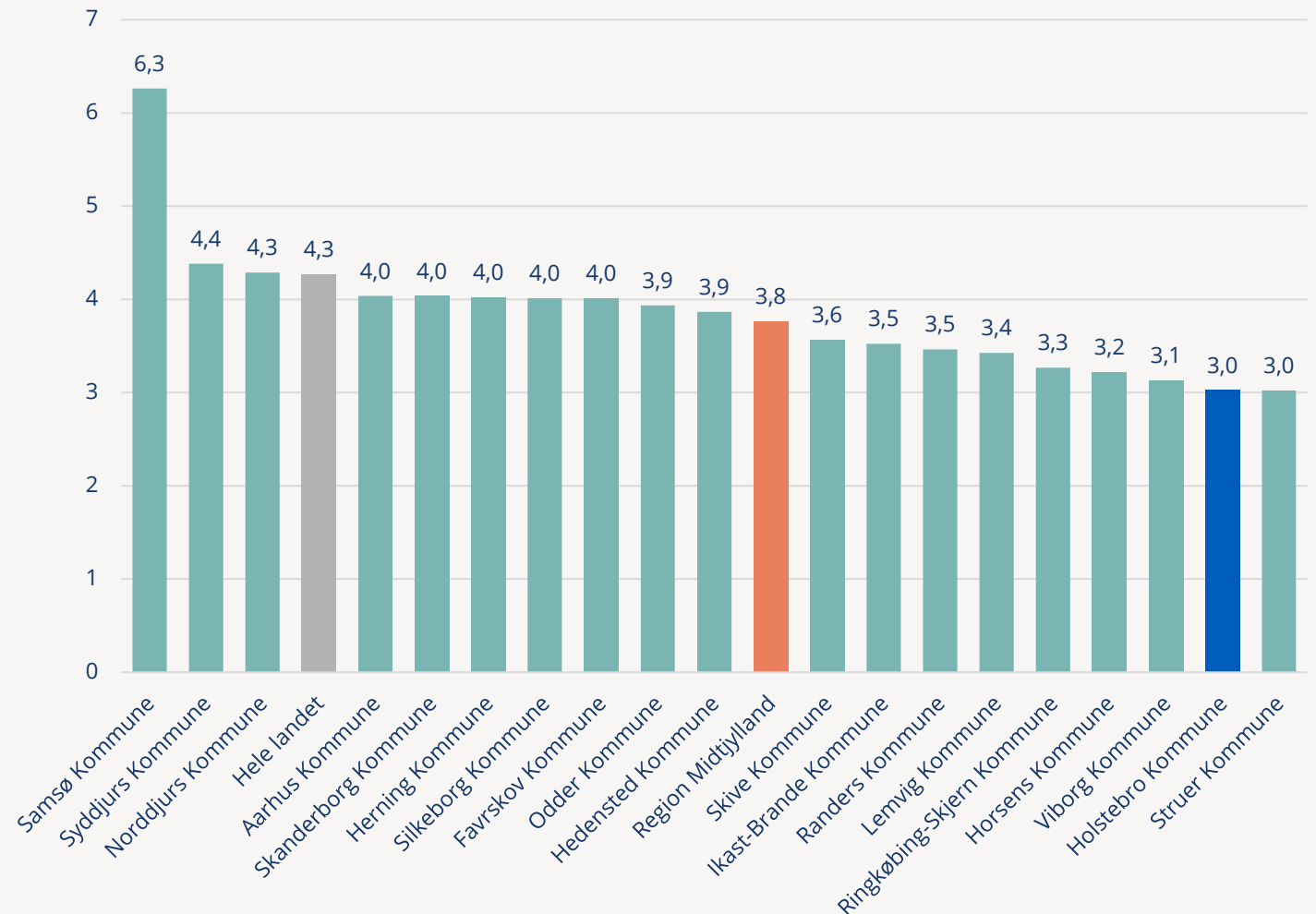
Nye virksomheder og iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser iværksætterraten (andelen af nye virksomheder sat i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder) i 2023 i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Det fremgår, at iværksætterraten generelt er lav i den vestlige del af regionen, og at Holstebro Kommune sammen med Struer Kommune lå i bunden på iværksætteri i 2023.

I den anden ende af skalaen skiller Samsø Kommune og kommunerne på Djurs sig ud med en høj iværksætterrate.

Figur 4.1. Iværksætterraten i de midtjyske kommuner, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder pr. 1.000 personer i arbejdsstyrken (15-64 årige). Tallene kan ikke sammenlignes direkte med tidligere års kommunerapporter, der viste etableringsraten (antal nye virksomheder ift. samlet virksomhedsbestand). Vi anvender i denne rapport iværksætterraten, der er et bedre mål for iværksætterkulturen i en kommune.

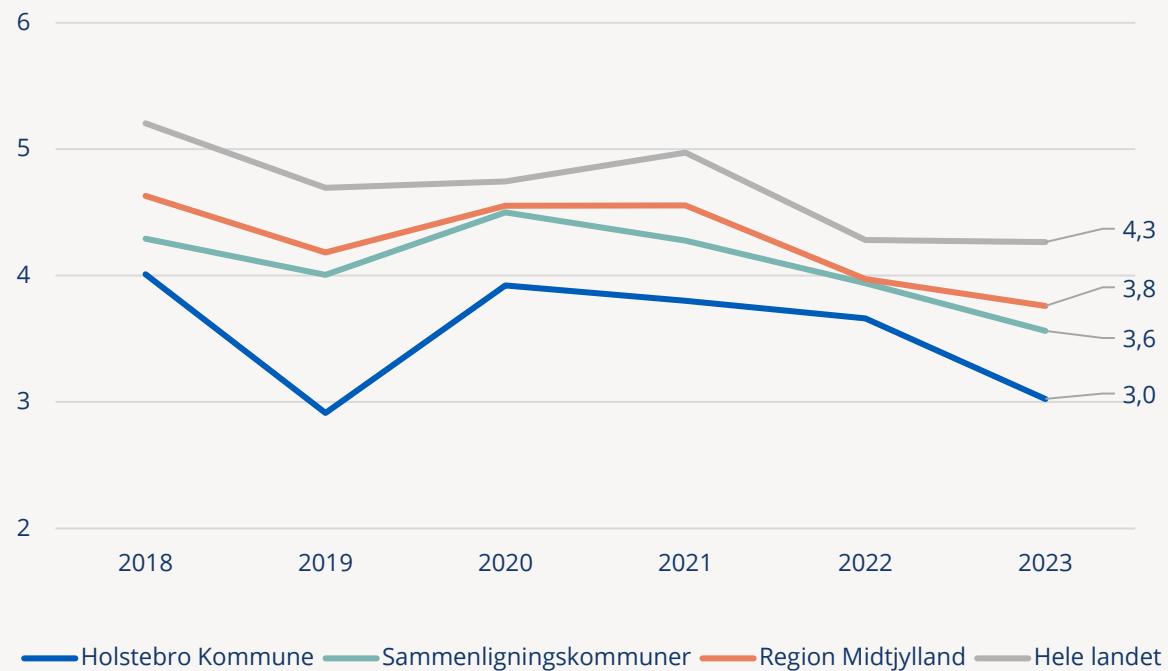
Faldende iværksætterrate

Figur 4.2 viser udviklingen i iværksætterraten i perioden 2018-23 for Holstebro Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Siden 2021 er antallet af iværksættere faldet på både lands- og regionsplan – en udvikling, der bl.a. skyldes det stigende renteniveau og usikkerhed knyttet til inflation og geopolitisk ustabilitet.

I Holstebro Kommune ses også et fald i iværksætterraten fra 2022 til 2023.

Figur 4.2. Udvikling i iværksætterraten, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder i året sat i forhold til arbejdsstyrken (15-64 årige).

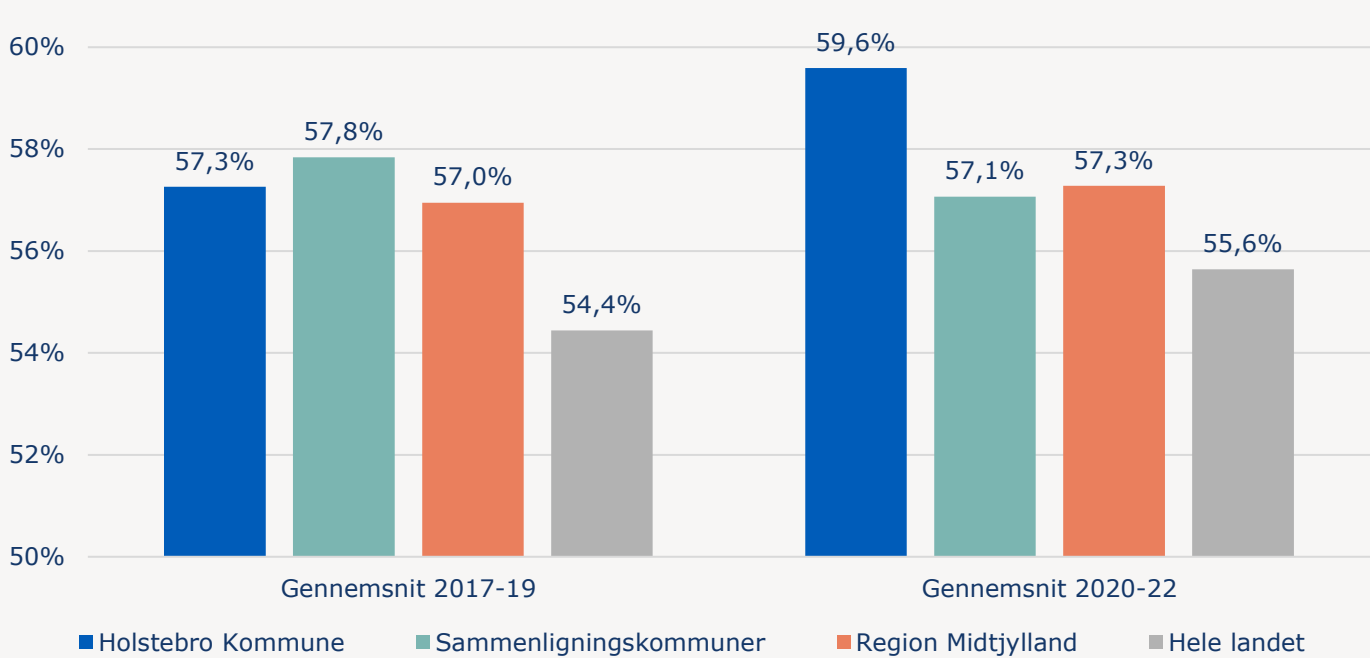

Høj overlevelsesrate blandt de nye virksomheder i Holstebro Kommune

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figur 4.3 viser de gennemsnitlige overlevelsesrater tre år efter etablering for to perioder. Det fremgår, at overlevelsesraten specielt i den seneste periode har været høj i kommunen, når der sammenlignes med både resten af regionen og hele landet.

En anden indikator for iværksættervilkårene er de overlevende virksomheders evne til at skabe værdi og arbejdspladser. Tabel 4.1 viser det gennemsnitlige antal jobs i overlevende iværksættervirksomheder tre år efter etableringsåret. Der er igen vist gennemsnittet for to perioder. Både på regions- og landsplan ses en tendens til, at væksten er en smule mindre i den sidste periode, hvilken kan hænge sammen med den økonomiske afmatning i nogle brancher under corona-krisen. Iværksætterne i Holstebro Kommune klarer sig på denne indikator stort set som landsgennemsnittet.

Figur 4.3. Overlevelsesraten (tre år efter etablering), opdelt på to perioder

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 4.1. Gennemsnitligt antal fuldtidsjobs tre år efter etablering, opdelt på to perioder

Jobskabelse pr. virksomhed	Gns. 2017-2019	Gns. 2021-2022
Holstebro Kommune	2,2	1,9
Sammenligningskommuner	2,1	1,7
Region Midtjylland	2,1	1,8
Hele landet	2,2	2,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik
Note: Kolonnen for 2017-19 består af virksomheder etableret i 2014-16, mens kolonnen for 2020-22 består af virksomheder etableret i 2017-19.

Flest nye Holstebro-virksomheder inden for bygge & anlæg

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 4.2 viser de nye virksomheders fordeling på brancher i perioden 2022-23 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår, at der i Holstebro Kommune skabes relativt mange virksomheder inden for bygge & anlæg samt primære erhverv, mens de fleste serviceerhverv fylder mindre end i landet som helhed, når det gælder iværksætter. Det gælder særligt for branchen videnservice.

Tabel 4.2. Nye virksomheders fordeling på brancher, gennemsnit for 2022-23

Branche	Holstebro Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Bygge og anlæg	18%	15%	14%	13%
Finansiering, forsikring og ejendomme	16%	15%	15%	12%
Videnservice	11%	14%	15%	17%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	10%	9%	8%	8%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	10%	10%	11%	10%
Detailhandel	6%	6%	6%	6%
Industri	6%	4%	4%	3%
Operationel service	6%	7%	7%	9%
Hoteller og restauranter	5%	5%	6%	6%
Information og kommunikation	5%	6%	7%	9%
Transport	4%	5%	5%	6%
Engroshandel	3%	3%	3%	3%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget.

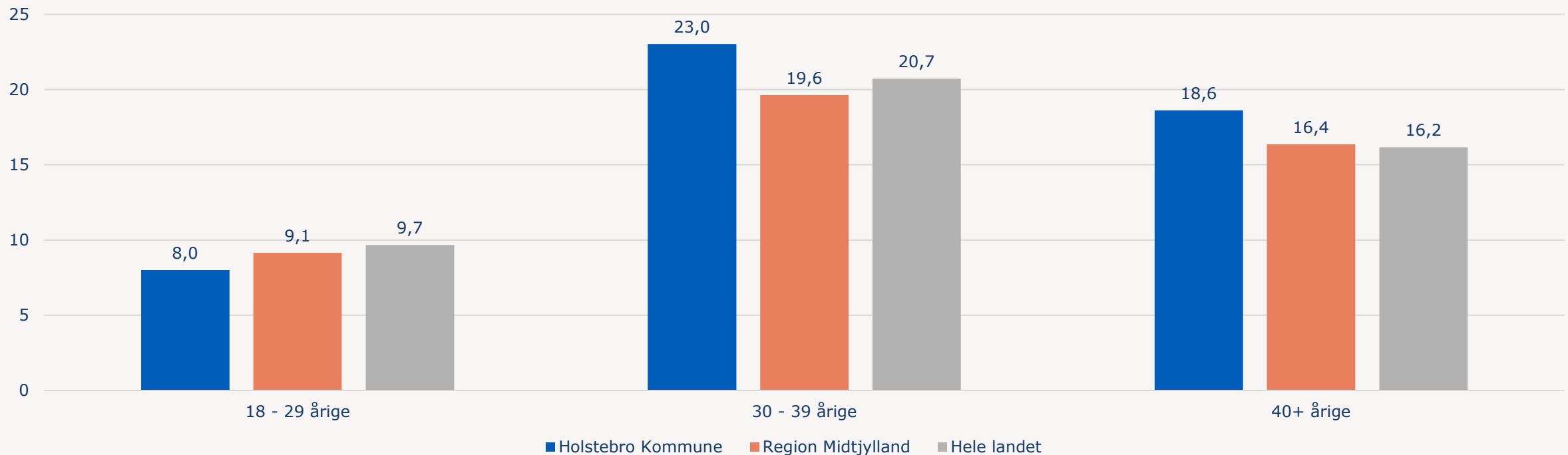
Iværksætteraktiviteten varierer på tværs af aldersgrupper

Figuren neden for belyser de aldersopdelte iværksætterrater. Den viser antallet af iværksættere i tre aldersgrupper over en treårig periode (2021-23) sat i forhold til antallet af borgere i de pågældende aldersgrupper i samme periode. Derved skabes et billede af i hvilken aldersgruppe, at iværksætteraktiviteten er højest, og hvordan kommunen afviger fra lands- og regions-gennemsnittet inden for hver aldersgruppe.

Figuren viser for det første, at iværksætteraktiviteten er størst i Holstebro Kommune i gruppen af 30-39 årige. Herudover viser figuren, at iværksætterraten er lidt højere end på regionalt niveau for både de 30-39 årige og personer over 40 år.

Når Holstebro i denne figur ligger lidt højere end i målingen af iværksætterraten på side 19-20, skyldes det, at figur 4.4 kigger på personer, mens figur 4.1 og 4.2 opgør nye virksomheder i forhold til indbyggertallet. Da Holstebro Kommune i gennemsnit har flere stiftere pr. virksomhed, ligger kommunen bedre i den aldersopdelte analyse.

Figur 4.4. Antal iværksættere 2021-23 pr. 1.000 indbyggere, opdelt på aldersgrupper

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Figuren er baseret på de fulde stifterteams bag iværksættervirksomhederne. Antal iværksættere er opgjort samlet for den treårige periode pr. 1.000 borgere i den pågældende aldersgruppe, hvor antallet af borgere er opgjort som et gennemsnit for de tre år. For gruppen 40+ er kun medtaget borgere under 70 år.

Andelen af kvindelige iværksættere varierer på tværs af de midtjyske kommuner

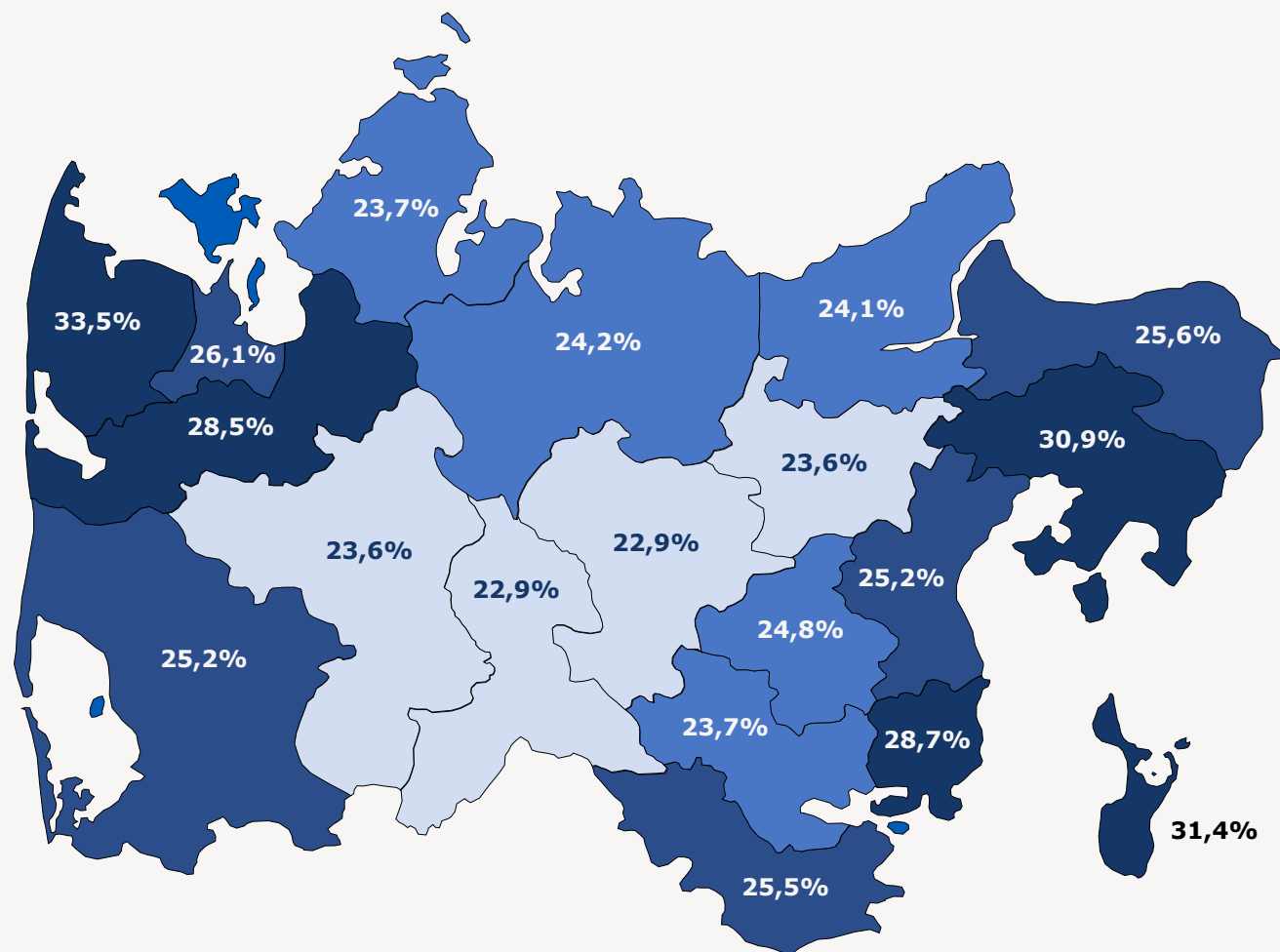
På landsplan er kun ca. en fjerdedel af alle iværksættere kvinder. Det kan skyldes en række barrierer som større usikkerhed på egne evner, et mere beskedent forretningsnetværk, vanskeligere adgang til finansiering og en større bekymring om work-life balance. Det er faktorer, som der kan arbejdes med lokalt i forhold til at støtte og motivere kvinder med interesse for iværksætteri.

Figur 4.5 viser for alle midtjyske kommuner andelen af iværksættere, der var kvinder i perioden 2021-23. Samlet set var andelen af kvindelige iværksættere 25,3 pct. i Region Midtjylland mod 26,3 pct. på landsplan i denne periode.

Som det fremgår, er der betydelige forskelle på tværs af de midtjyske kommuner. Lemvig Kommune topper med en andel på 33,5 pct., mens Silkeborg Kommune sammen med Ikast-Brande Kommune ligger i bunden med en andel på 22,9 pct.

Med en andel på 28,5 pct. ligger Holstebro Kommune betydeligt over det midtjyske gennemsnit på dette område.

Figur 4.5. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2021-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på de fulde stifterteams bag virksomhederne.

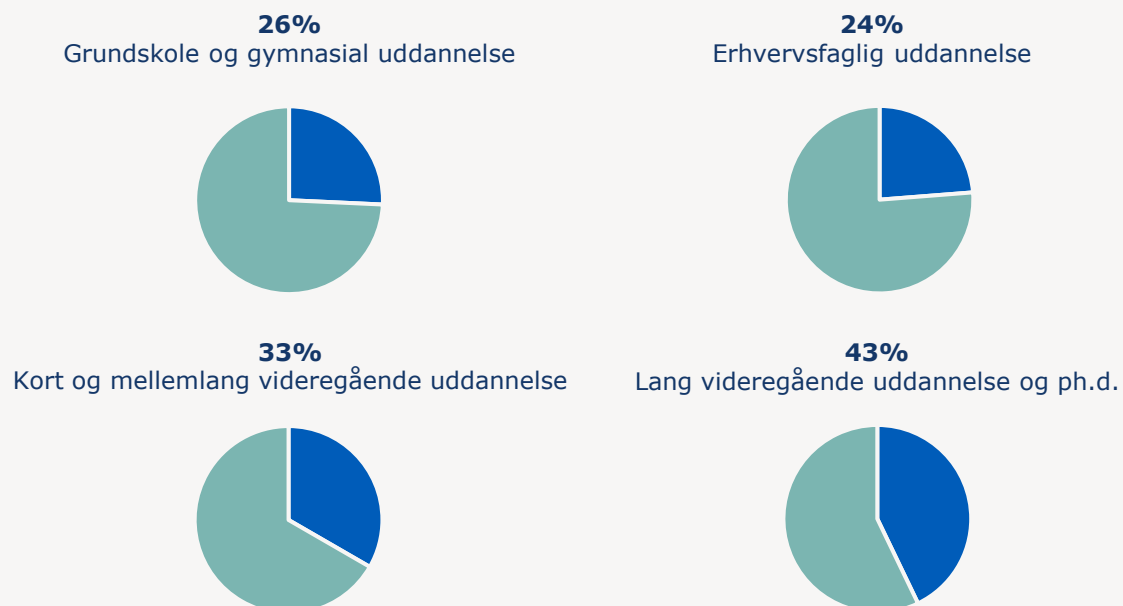
Højere andel kvindelige iværksættere inden for alle uddannelseskategorier

Forholdet mellem mandlige og kvindelige iværksættere varierer noget på tværs af uddannelsesbaggrund. Det er belyst i figurerne neden for, der viser andelen af kvindelige iværksættere i perioden 2021-23 fordelt efter uddannelsesniveau i Holstebro Kommune og for regionen som helhed.

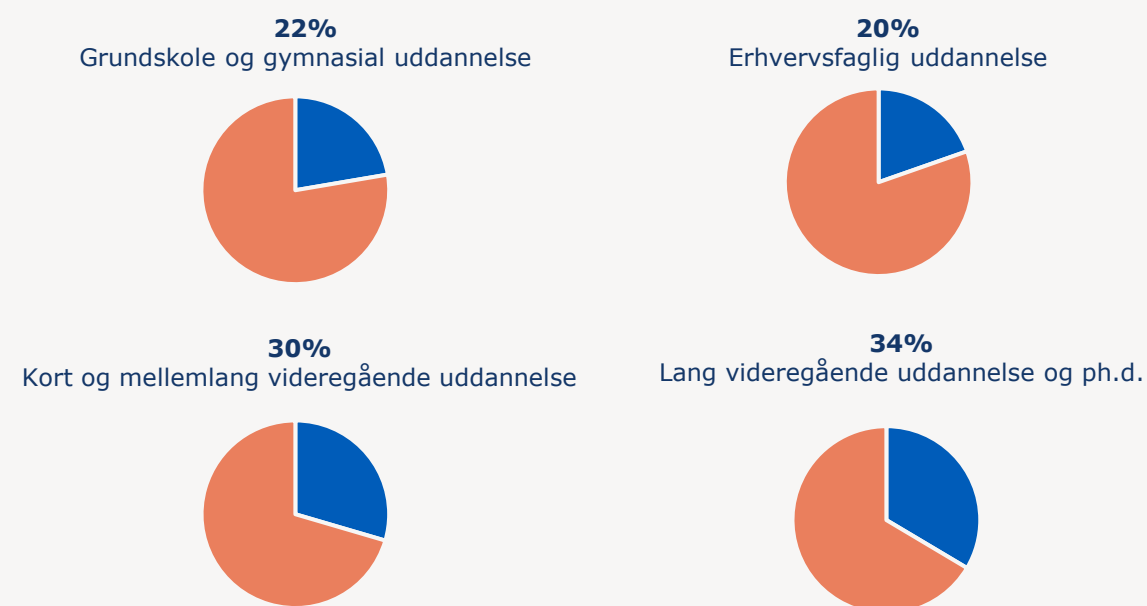
Som det fremgår, er andelen af kvindelige iværksættere i Region Midtjylland højst blandt personer med en videregående uddannelse, mens den er lavest for personer med en erhvervsfaglig uddannelse. Figuren viser, at Holstebro Kommune inden for alle kategorier har en højere andel kvindelige iværksættere end for regionen samlet. Forskellen er størst for personer med en lang videregående uddannelse, som dog også antalmæssigt er den mindste gruppe i kommunen.

Figur 4.6. Andel kvindelige iværksættere opdelt på uddannelsesniveau, 2021-23

Holstebro Kommune

Region Midtjylland

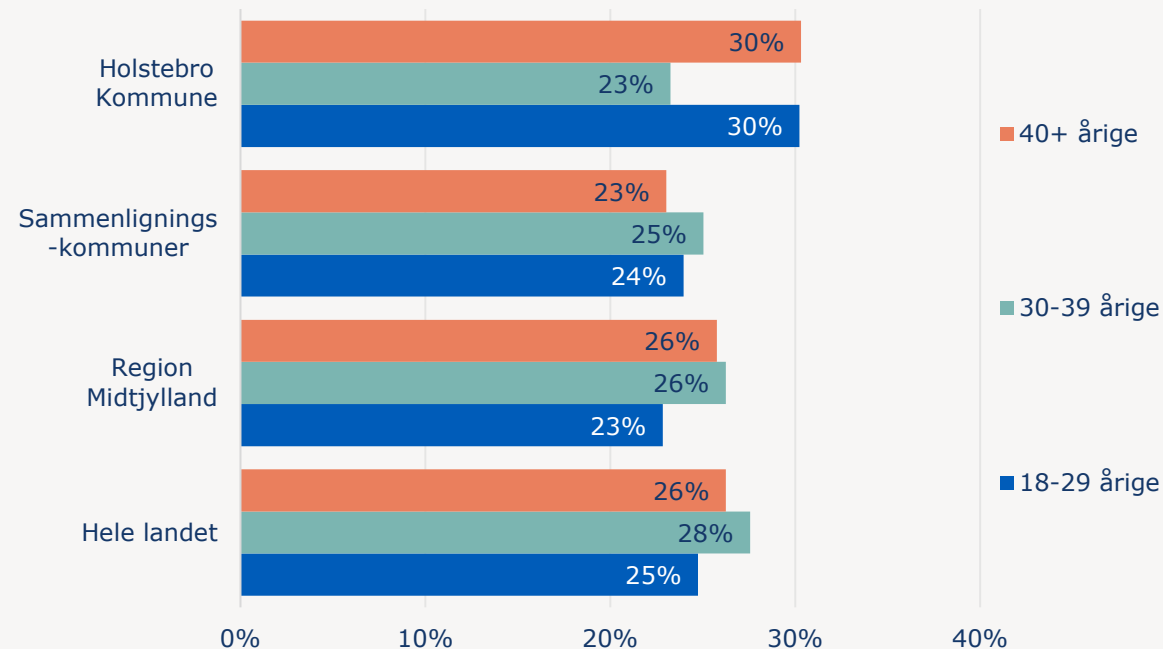
Flere kvindelige iværksættere blandt de unge end i resten af regionen

Et andet interessant perspektiv på lokalt iværksætteri er iværksætternes alder. Iværksætterlysten samt barrierer og usikkerhed knyttet til at starte virksomhed kan variere med alderen.

Derfor viser figur 4.7 andelen af kvindelige iværksættere i forskellige aldersgrupper i henholdsvis Holstebro Kommune, sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet.

Det fremgår, at Holstebro både skiller sig ud med en relativ høj andel kvindelige iværksættere i den yngre og den ældre aldersgruppe.

Figur 4.7. Andel kvindelige iværksættere opdelt på aldersgrupper, gennemsnit for 2021-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på det fulde stifterteam bag virksomheden.

Udvikling i andel kvindelige iværksættere i midtjyske kommuner

Tabel 4.3 viser andelen af kvindelige iværksættere i tre tidsperioder. Top 5 er fremhævet i alle tre perioder.

Det fremgår, at mange de samme kommuner går igen i top-5 over de højeste andele kvindelige iværksættere. Samsø Kommune ligger i top-5 i alle perioder, mens Lemvig Kommune, Syddjurs Kommune, Odder Kommune og Holstebro Kommune er at finde i top-5 i to perioder.

Der er dog også udsving. Fx er Lemvig Kommune gået fra en lav andel kvindelige iværksættere i 2015-17 til en høj andel i de seneste to perioder. Silkeborg Kommune er den eneste kommune, hvor andelen af kvindelige iværksættere har været faldende fra periode til periode. Samlet er andelen på regionsplan steget fra 24,0 pct. til 25,3 pct.

Tabel 4.3. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2015-17, 2018-20 & 2021-23

Kommune	2015-17	2018-20	2021-23
Lemvig Kommune	17,4%	27,5%	33,5%
Samsø Kommune	36,3%	26,9%	31,4%
Syddjurs Kommune	26,9%	26,0%	30,9%
Odder Kommune	27,9%	18,6%	28,7%
Holstebro Kommune	24,8%	27,3%	28,5%
Struer Kommune	23,7%	23,9%	26,1%
Norddjurs Kommune	24,6%	27,0%	25,6%
Hedensted Kommune	24,3%	24,1%	25,5%
Aarhus Kommune	23,3%	24,5%	25,2%
Ringkøbing-Skjern Kommune	25,2%	28,6%	25,2%
Skanderborg Kommune	25,5%	26,4%	24,8%
Viborg Kommune	21,9%	21,3%	24,2%
Randers Kommune	24,3%	20,4%	24,1%
Skive Kommune	22,6%	23,7%	23,7%
Horsens Kommune	25,1%	21,4%	23,7%
Favrskov Kommune	24,4%	25,2%	23,6%
Herning Kommune	21,4%	20,9%	23,6%
Ikast-Brande Kommune	24,5%	26,0%	22,9%
Silkeborg Kommune	25,9%	25,2%	22,9%
Region Midtjylland	24,0%	24,2%	25,3%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på de fulde stifterteams bag virksomhederne.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

5

Vækstvirksomheder og eksport

Det sidste afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi blandt kommunens eksporterende virksomheder har udviklet sig.

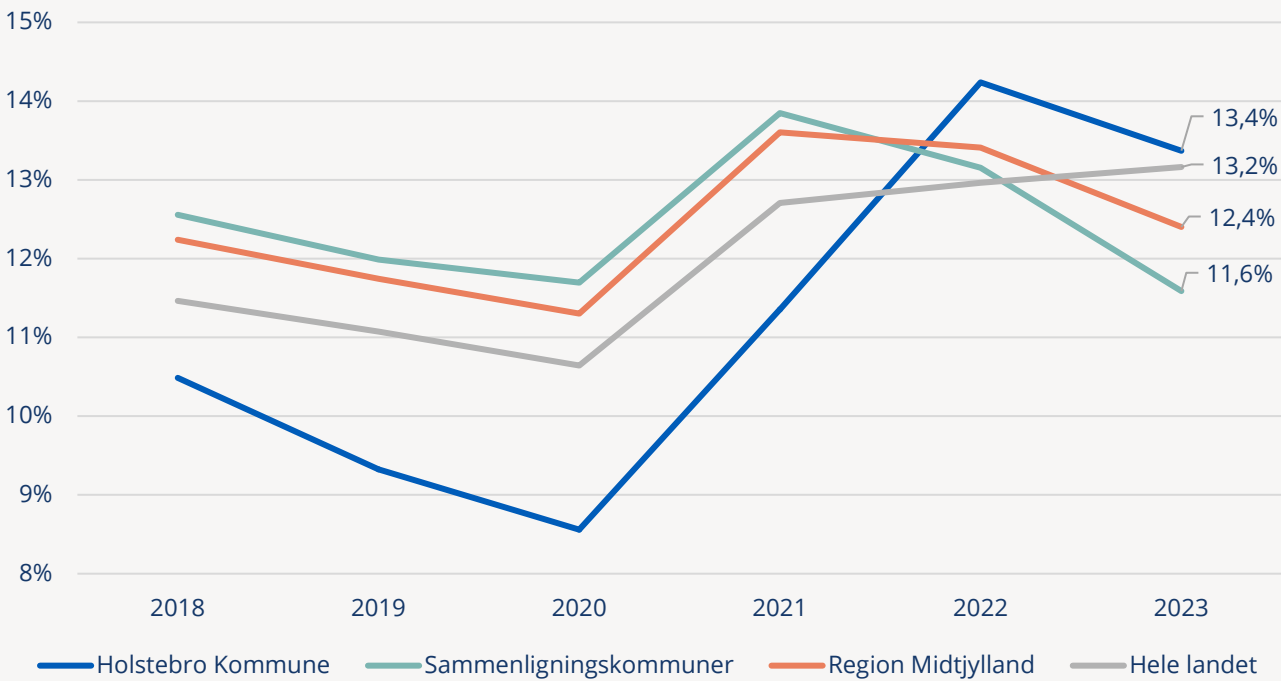
Mange vækstvirksomheder i Holstebro de seneste år

Figur 5.1 viser hvor stor en andel af kommunens virksomheder, der kan karakteriseres som vækstvirksomheder. Den viser således udviklingen i andelen af vækstvirksomheder siden 2018 holdt op mod sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet.

Det fremgår, at Holstebro Kommune havde relativt få vækstvirksomheder i starten af perioden, men at billedet er vendt. I både 2022 og 2023 var andelen af vækstvirksomheder over gennemsnittet for både regionen og hele landet, om end der skete et mindre fald i 2023.

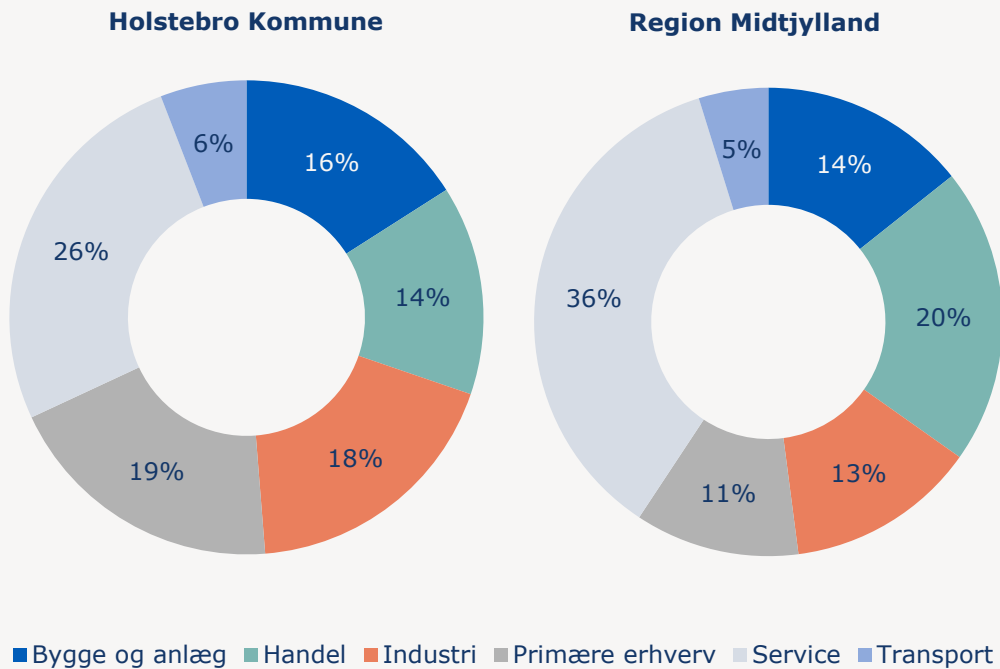
Figuren til højre sammenligner vækstvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer med regionen som helhed. Som det fremgår, har Holstebro sammenlignet med regionen samlet mange vækstvirksomheder inden for primære erhverv og industri, men relativt få inden for handel og service.

Figur 5.1. Udvikling i andel virksomheder, der er vækstvirksomheder, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Vækstvirksomheder har haft en omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år (i faste priser) og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Analysen omfatter kun virksomheder med mindst to fuldtidsårsværk i starten af den treårige opgørelsesperiode.

Figur 5.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2023

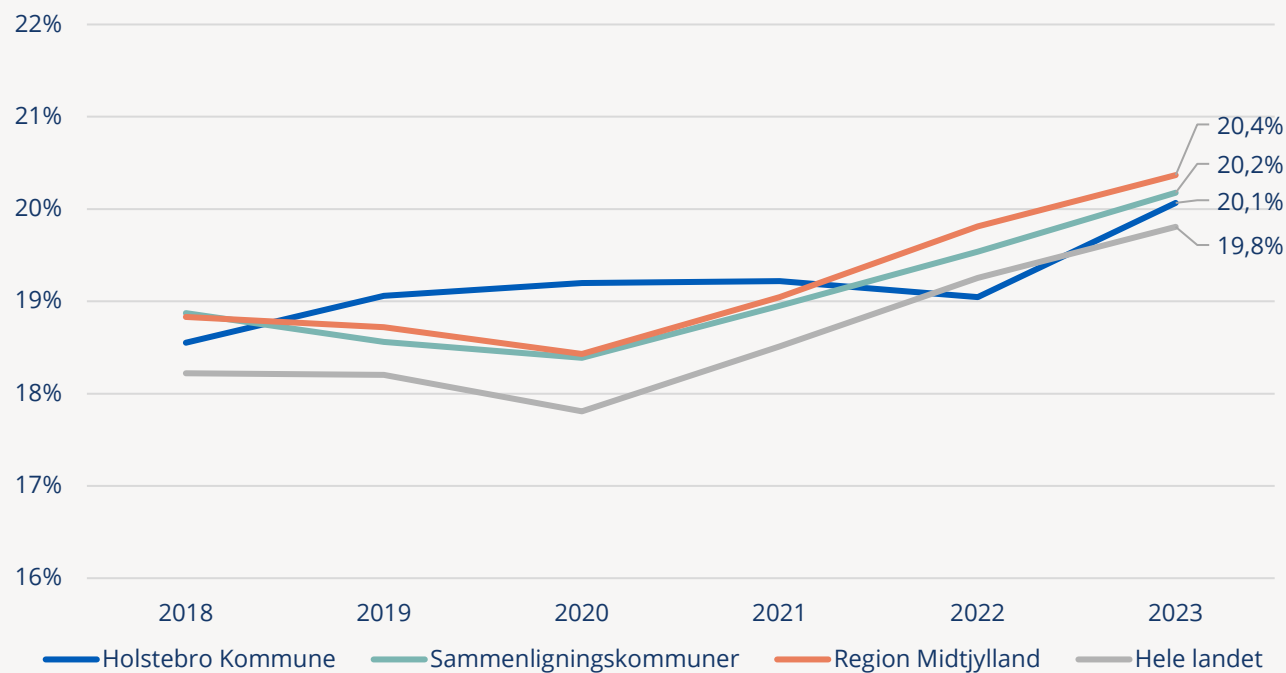
Stigning i andel Holstebro-virksomheder med eksport

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2018-23, mens figur 5.4 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Holstebro Kommune og Region Midtjylland under ét.

Den første figur viser, at andelen af eksportvirksomheder stort set svarer til niveauet i sammenligningskommunerne. Men figuren viser også en betydelig stigning fra 2022 til 2023 i Holstebro Kommune.

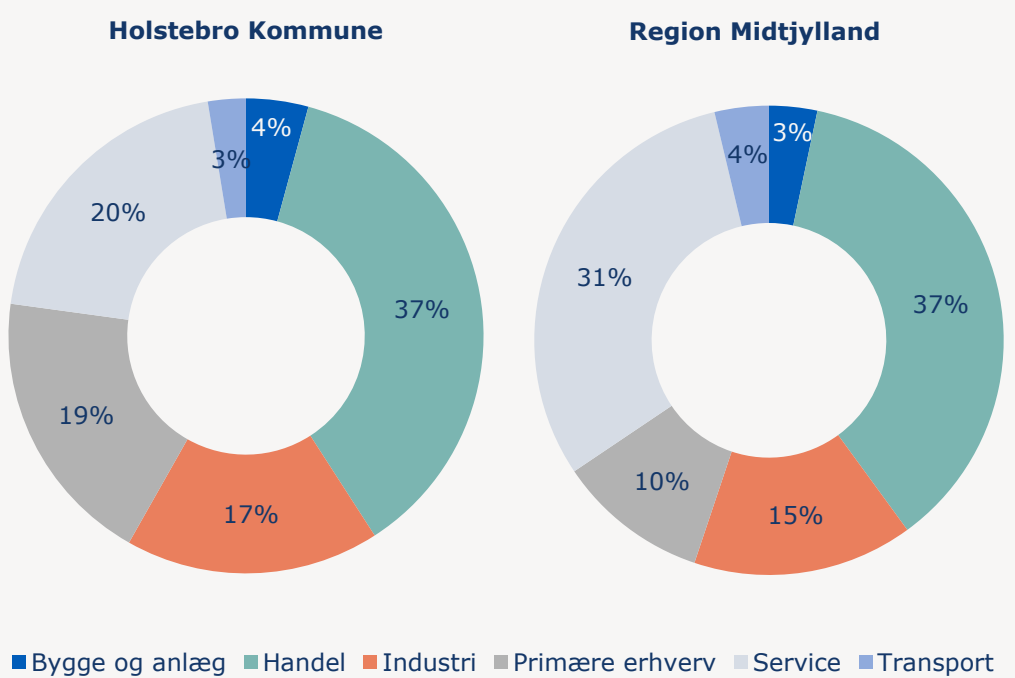
Herudover viser figuren til højre, at servicevirksomheder fylder mindre i eksporten fra Holstebro Kommune, mens primære erhverv ikke overraskende fylder relativt meget, når der sammenlignes med det regionale gennemsnit.

Figur 5.3. Udvikling i andel virksomheder, der har eksport, 2018-2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Figur 5.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2023

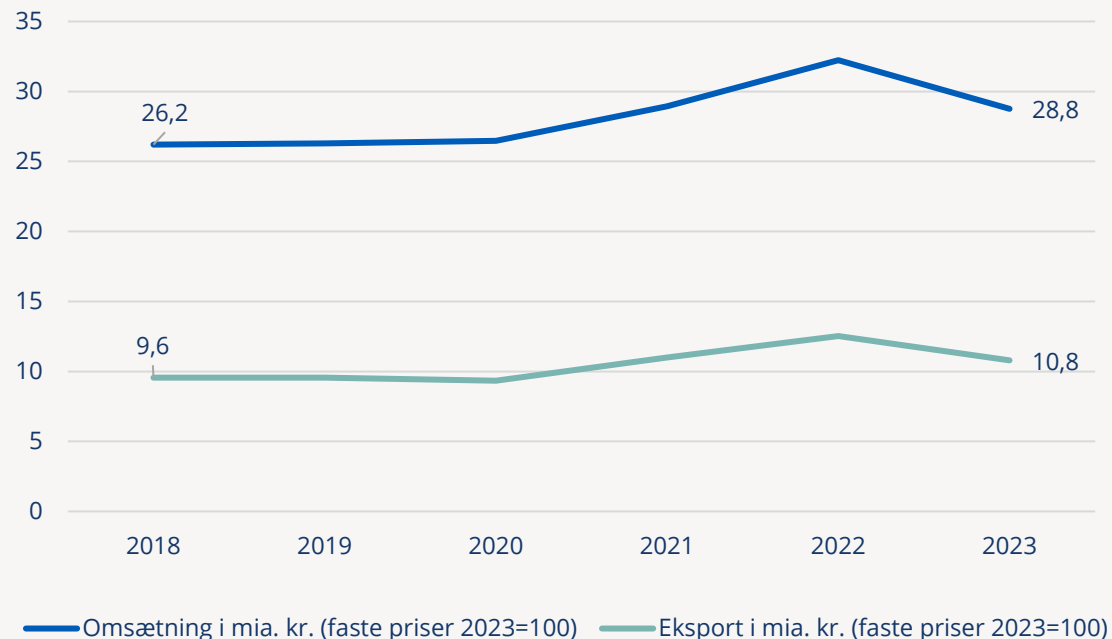
Godt 1/3 af omsætningen kommer fra eksport i de eksporterende virksomheder

Mens analysen på forrige side gav et billede af hvor mange virksomheder, der eksporterer, giver figurerne neden for et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 5.5 udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport.

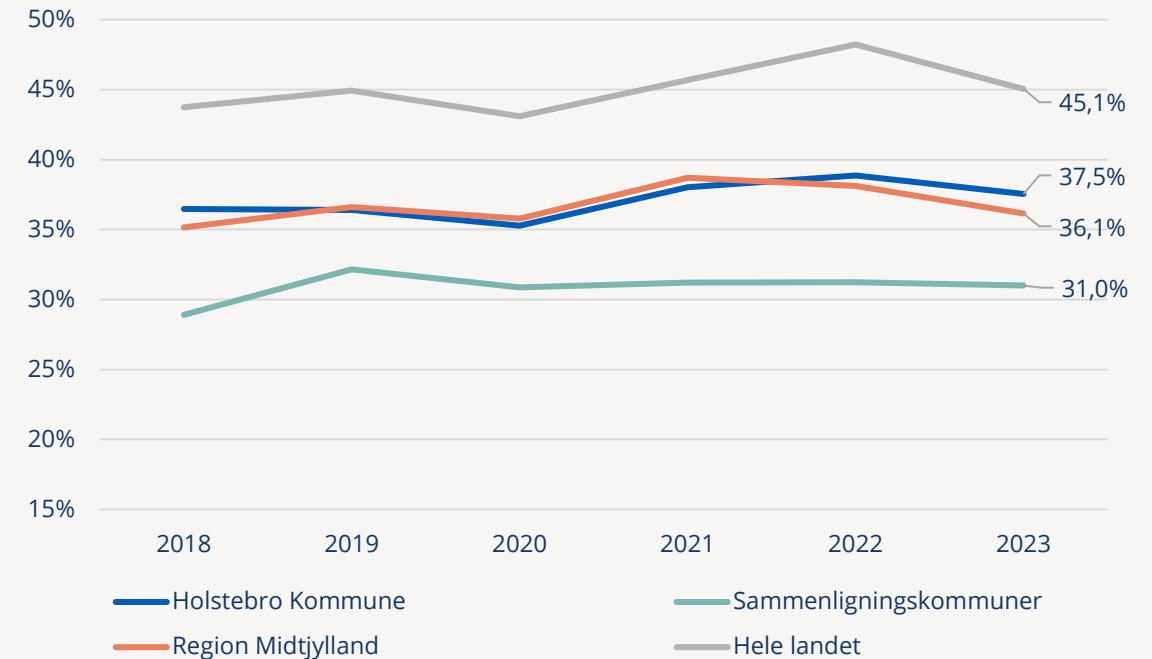
Det fremgår, at den samlede eksportværdi i Holstebro Kommune toppede i 2022, hvor den udgjorde ca. 12 mia. kr. Både eksport og omsætning faldt i 2023 i kommunens eksporterende virksomheder. Det samme mønster gør sig gældende på landsplan, hvor eksporten også faldt i 2023.

Figur 5.6 viser, at eksportens andel af omsætningen stort set har ligget på niveau med resten af regionen gennem hele perioden. Andelen er endvidere højere end i sammenligningskommunerne og lavere end i landet som helhed.

Figur 5.5. Udvikling i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Holstebro Kommune, mia. kr., 2018-23

Figur 5.6. Udvikling i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2018-23

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Udvalgte initiativer

De midtjyske kommuner har iværksat mange initiativer, der har til formål at stimulere den lokale erhvervsudvikling på de områder, der er gennemgået i denne rapport.

Dette sidste afsnit beskriver helt nye eller virkningsfulde indsatser, som kommunen har gennemført eller finansieret, og som kan være til inspiration for andre midtjyske kommuner.

Klog energi

Holstebro Kommune er en aktiv deltager i det nordvestjyske samarbejde Klog Energi. Med en stærk kombination af teknologi, viden og lokale ressourcer har Nordvestjylland spillet en central rolle i Danmarks grønne omstilling. I dag er Nordvestjylland fortsat et omdrejningspunkt for innovation og bæredygtighed, og Klog Energi repræsenterer et konkret eksempel på, hvordan samarbejde på tværs af kommunegrænser kan understøtte den grønne omstilling på både nationalt og internationalt niveau.

Klog Energi er et samarbejde mellem Lemvig, Struer og Holstebro Kommune, hvor de tre kommuner, i tæt dialog med erhvervslivet, arbejder målrettet på at fremme den grønne omstilling. Initiativet er et eksempel på, hvordan man kan udnytte lokale ressourcer på en klog og effektiv måde for at skabe en mere klimavenlig fremtid, samtidig med at det lokale erhvervslivs vækstmuligheder styrkes.

Samarbejdet strækker sig langt ud over kommunegrænserne. De tre kommuner arbejder tæt sammen med flere andre jyske kommuner med samme grønne dagsorden. Nordvestjylland besidder de nødvendige kompetencer inden for Power-to-X (PtX) og har et stærkt fokus på at uddanne fremtidens talenter inden for vedvarende energi og PtX-teknologier. Dette vil ikke kun styrke Danmarks grønne omstilling, men også bidrage til væksten Nordvestjylland såvel som den europæiske grønne økonomi.

Erhvervslivet i Nordvestjylland er allerede i gang med at bane vejen for næste generations eksporteventyr, herunder udviklingen af Energy Hub Holstebro i Idomlund – et konkret skridt mod at positionere Danmark som en central spiller i den globale grønne omstilling.

Uddannelsesanalyse

Holstebro Kommune har udarbejdet en intern uddannelsesanalyse med fokus på uddannelse som en afgørende faktor for vækst og erhvervsudvikling. Analysen udgør en nøglekomponent i den aktive implementering af Holstebro Kommunes Erhvervs- og Uddannelsesstrategi. Analysens primære formål er at fremme samarbejdet omkring uddannelserne i kommunen, så en målrettet og bæredygtig udvikling af uddannelsesområdet i Holstebro Kommune fortsat sikres. Ved at kortlægge den nuværende uddannelsessituation og identificere fremtidige kompetencebehov, skaber analysen et klart billede af sammenhængen mellem erhvervsstrukturen og uddannelsessektoren i Holstebro Kommune.

Uddannelse spiller en helt central rolle i både erhvervsudvikling og understøttelse af den offentlige sektor. Den er ikke blot fundamentet for individers økonomiske og sociale mobilitet, men også en nøglefaktor for samfundets økonomiske vækst og velfærd. I en kommune, hvor både erhvervslivet og den offentlige sektor arbejder tæt sammen, er det essentielt at fremme uddannelsesmuligheder og kompetence-tilgængelighed, der både kan imødekomme erhvervslivets behov for kvalificeret arbejdskraft og samtidig understøtte den offentlige sektors funktioner og serviceleverance.

Analysen bliver en del af et større tværgående samarbejde mellem forvaltninger, institutioner og virksomheder hvor Holstebro Kommune søger at understøtte den langsigtede erhvervsudvikling og sikre, at de rette kompetencer er tilgængelige for fremtidens private og offentlige arbejdsmarked.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group